

HOP'u
hop diye kurmak
için gereken
her şey!

SEYYAR
OYUN PARKI
DÜZENLEME
KILAVUZU

HOP'u
hop diye kurmak
için gereken
her şey!

SEYYAR OYUN PARKI
DÜZENLEME KILAVUZU

İsteyene her yer seyyar oyun parkı!

Elinizdeki kılavuz, seyyar oyun parkı düzenlemek isteyen başta belediyeler olmak üzere herkesin yararlanabileceği bir kaynak olmayı hedefliyor. Oyun kurucu olarak görev almak isteyenlerin de bilmeleri gereken püf noktalar burada. 'Tüm oyun alanları birbirine benziyor, bebekler ve küçük çocuklar için salıncaktan başka aktiviteler de olmalı' diyen herkesin kolayca uygulayabileceği yöntemler için lütfen okumaya devam edin!

Biz kuruluş felsefesini tanımlarcasına ona HOP ismini verdik, siz derseniz başka bir isim de verebilirsiniz...

İçindekiler

9

SEYYAR OYUN PARKI NEDİR?

10

HOP SEYYAR OYUN PARKI

11

NEDEN SEYYAR OYUN PARKI?

19

SEYYAR OYUN PARKI DÜZENLEMEK İÇİN
NE YAPMALIYIM?

20

1. HOP için kullanacağınız alanı seçin.

24

2. İşbirliği yapacağınız ortakları belirleyin.

24

3. Takviminizi netleştirin.

28

4. HOP'ta kullanılacak "bağımsız parçaları" belirleyin.

31

5. Basit bir bütçe oluşturun.

33

6. Mahalleye seyyar oyun parkı geleceğini duyurun!

34

7. Ne tür oyunlar oynanabilir planlayın.

38

8. Etkinlik bittiğinde neler yapılacağını belirleyin.

40

9. Basit ve temel önlemler alın.

42

OYUN KURUCU KİMDİR?

44

Proje Ortakları

50

Künye

Seyyar oyun parkı nedir?

Seyyar oyun parkı herhangi bir yeri kısa süreliğine bir oyun alanına dönüştürür. Bu yer bir orman kenarı, bir saha, küçük bir yeşillik, bir sokak ya da kapalı bir alan olabilir. Seyyar oyun parkları çocukları koşullara değil, koşulları çocuklara uydurmanın bir yoludur. Süreli bir aktivite olduğu için, kolay taşınabilir, kolay bulunabilir, ucuza temin edilebilir malzemelerle kurulması esastır. Örneğin karton kutular, kumaş parçaları, bantlar, ipler gibi basit ve dönüştürülmüş malzemeler kullanılabilir. Seyyar oyun parkları, çocuğu yaşlısı her yaştan ve beceri seviyesinden insanı bir arada oynamaya davet ederek yüreklendirir, risk almalarını ve bağımsızlaşmalarını sağlar.

HOP Seyyar Oyun Parkı

HOP özellikle bebekleri ve küçük çocukları odağına alan bir seyyar oyun parkı. HOP Seyyar Oyun Parkı projesi Superpool tarafından, Bernard van Leer Vakfı'nın desteğiyle şehirlerde erken çocukluk konusunu işleyen Kent95 programı kapsamında geliştirildi. Kent95, kente 95 cm'den yani 3 yaşında sağlıklı bir çocuğun boyundan bakabilmenin sağlayacağı faydaları ve bunun yöntemlerini yerel yönetimlerle tartışmaya açan bir program. Superpool ve yerel belediyelerin işbirliğiyle düzenlenen HOP Seyyar Oyun Parkları, özellikle bebeklerin ve küçük çocukların algılarını geliştirecek, keşif duygularını tetikleyecek unsurlar taşıyor.

HOP'ta belirlenmiş herhangi bir alan deneysel oyunlara açık, tanımları konmamış bir oyun alanına dönüşür. Çocukların oyununu desteklemek için basit ve hafif malzemeler etkinlik alanına bırakılır. Küçük çocuklar kendi istekleri doğrultusunda bu malzemelerle maceraperest denemeler yaparlar.

Çadır, kule, tünel gibi kendi oyun elemanlarını oluştururlar. Bu tür sembolik oyunlar, özellikle bebeklerin gelişimleri için son derece önemlidir.

İnsan beyninin %85'i ilk 1000 gün içerisinde oluşur. Erken çocukluk insanın en hızlı büyüdüğü ve öğrendiği dönemdir. Bebeğin kendi başına denediği fiziksel aktiviteler motor beceriler başta olmak üzere bu oluşuma en çok destek olan şeylerden biridir.

HOP Seyyar Oyun Parkı düzenlendiğinde, çocukların oyununa müdahale etmeden sadece oyun kurmalarına göz kulak olan oyun kurucuları görev yapar. Güvenli ve açık uçlu bir ortam yaratılmasından sorumlu olan oyun kurucular, oyunlar karşısında eleştirel ve önyargılı olmadan yalnızca çocuklar ihtiyaç duyduklarında en az müdahale ile onlara yardımcı olurlar. (Bakınız sayfa 42, Oyun Kurucu Kimdir?)

Neden seyyar oyun parkı?

Oyun önemlidir!

Oyun gönüllü bir eylemdir; görev değildir ve geçici bir faaliyettir. Oyun sayesinde çocuk, gerçek hayattan çıkarak kendi dünyasını yaratır ama hayattan kopmaz. Oyun faydalı olmak zorunda değildir, çıkar gözetmez. Oyun her yaşta çocuk için temel bir ihtiyaç olarak görülmüş ve Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 31. Maddesi ile güvence altına alınmıştır. Bu madde, yaşamı boyunca insanın tüm diğer haklarının güvenceye alınması için oyun hakkının önemini vurgular: Çocukların yaratıcılıklarını ifade edebilecekleri, hayal güçlerini geliştirebilecekleri, özgüven ve öz-yeterliliklerini kazanabilecekleri; fiziksel, sosyal, zihinsel ve duygusal gelişimlerinin sağlanabileceği olanakların oluşturulmasını garanti altına almayı hedefler.

Beyin gelişiminin büyük oranda tamamlandığı ilk 3 yaş boyunca bebekler ve küçük çocuklarla etkileşim son derece önemlidir. Oyunlar, bu oyunlara imkân veren mekânlar ve malzemeler sağlıklı beyin gelişiminde doğrudan etkilidir. Çocuklar için dışarıda olmak, yaşadığı dünyayı tanımalarının ve kendini geliştirmesinin önemli bir yoludur. Çocukların dışarıya çıkıp rahat hareket edebildikleri, karşılaşmalara imkân sağlayan oyun mekânları, çocukların gözlemleyerek öğrenmelerine ve sosyalleşmelerine olanak sağlar.

Bağımsız Parçalar Kuramı ve seyyar oyun parkları!

“Herhangi bir ortamda, yenilikçilik, keşif ve yaratıcılık olasılığı, ortamdaki değişkenlerin sayısı ve türüyle doğrudan orantılıdır.”

- Simon Nicholson, 1971

Şehirdeki çocukların farklı oyun alanlarına ve çeşitlendirilmiş oyun biçimlerine ulaşmaları için geliştirilmiş farklı oyun kurguları vardır. Bunlardan bir tanesi de seyyar oyun parkının temelini oluşturan Bağımsız Parçalar Kuramı'dır.

1970'lerde heykeltıraş ve mimar Simon Nicholson, yaratıcılığı teşvik etmek için “bağımsız parçalar” fikrini ortaya koyar. Bir tanım atfedilmemiş bu bağımsız parçalar hareket ettirilebilen, taşınabilen, birleştirilebilen, yeniden tasarlanabilen, sıralanabilen, parçalara ayrılıp tekrar bir araya getirilebilen her türlü malzemeden oluşabilir. Bir çocuk için tekerlek olan bir parça, diğer

bir çocuk için direksiyon ya da tabure olabilir... Parçaların çeşitliliği, yaratıcılığı ve keşif duygusunu teşvik eden zengin bir ortam sunar; çocukların taş, su, kum, çakıl, çamur, ahşap ve hatta ateş gibi farklı malzemeleri keşfetme fırsatı bulduğu bir ortam yaratır.

Bağımsız parçalar yaklaşımı, çocukların farklı şekillerde ve kurgularda oynayabilmelerine vurgu yapar. Oyun alanlarının bağımsız parçalar içermesi için birçok neden vardır:

- Çoğu standart plastik ekipmandan daha fazla beceri ve yetenek geliştirir.
- Sınırsız öğrenmeyi teşvik eder.
- Yaratıcılığı ve hayal gücünü geliştirir.
- Çocuğun seçtiği her duruma uyarlanabilir.
- Birçok farklı şekilde uyarlanabilir ve değiştirilebilir.

Seyyar Oyun Parkı
düzenlemek için ne
yapmalıyım?

Seyyar oyun parkı kılavuzu, öncelikle belediyelere düzenleme konusunda destek verme amacını taşıyor ama isteyen herkes seyyar oyun parkı yapabilir. Örneğin tüm mahalle bir araya gelerek büyük bir seyyar oyun parkı planlayabilir ya da bir aile ve yakın dostları daha küçük bir seyyar oyun parkı kurgulayabilir.

1. HOP için kullanacağınız alanı seçin.

Seyyar oyun parkını kentteki birçok mekânda hayata geçirebilirsiniz. İç veya dış mekânda düzenleyebilirsiniz fakat unutmayın

ki çocuklar çoğu zaman dışarıda oynamayı tercih ederler. Dış mekânda kurgulayacağınız HOP'un çok yönlü atmosferi, geliştirilip keyif alınacak faaliyetlerin çeşitlenmesine olanak sağlar.

19

Evin kapısından çıkıp
özgürce top oynadığımız sokaklarımız
geri gelsin!

HOP düzenlenebilecek yer önerileri:

Doğa Parkları

Doğada oyun oynamak çocukların zihinsel, fiziksel ve sosyal gelişimleri için önemlidir. Parklarda bulunan doğal elamanlar kum-toprak, su, çalı, kozalak, dallar vb. çocukların oyunları için ilgi çekici parçalardır.

Spor Sahaları

Futbol, basketbol, tenis vb. gibi sahalar seyyar oyun parkları için de kullanılabilir. Sahalar, özellikle araç sayısının ve trafiğin yoğun olduğu bölgelerde güvenli bir oyun ortamı sunar. Büyük ölçekli etkinliklerde planlama ve kontrol açısından kolaylık sağlar.

Sokaklar

Yapılan araştırmalar geçmişe göre çocukların çok daha az sokağa çıkma imkânlarının olduğunu gösteriyor. Sokakları birkaç saatliğine trafiğe kapatarak çocuklara, onlara verdiğimiz önemi hissettirebilir, sokakların da özgürce ve güvenle oynanabilecek alanlar olduğunu gösterebiliriz.

Okul ve kreş bahçeleri

Özel tasarlanmış bu açık alanlar, ders saatleri dışında diğer tüm çocukların ve ailelerinin yararlanabileceği alanlara dönüşebilir.

Etkinliğin büyüklüğüne ve katılımcı sayısına göre, HOP Seyyar Oyun Parkını her yerde gerçekleştirebilirsiniz: Meydanlar, kumsallar, açık otoparklar, avlular bu örneklere ek olabilir...

Kullanmayı planladığınız alan park, kumsal gibi özgür uygulamalara uygun bir kamusal alan değilse, alanın kime ait olduğunu veya kime bağlı olduğunu öğrenin. Örneğin bir dernek ya da okul alanıysa kendileriyle işbirliği içerisinde, alanı kararlaştırılan süre boyunca kullanabilirsiniz. Eğer seçtiğiniz yer yerel yönetim iznine tabi bir alansa, izin almak için alanın hangi birime ait olduğunu bölgenin yerel yönetiminden ya da mahalle muhtarından öğrenin. İzin alırken karşınızdaki merciye bu rehberi ulaştırabilir ve niye HOP düzenlemek istediğinizi bu şekilde daha kolay anlatabilirsiniz.

2. İşbirliği yapacağınız ortakları belirleyin.

Size destek olacak kişi ve kurumlarla işbirliği yapmak HOP'un verimliliğini artıracaktır. Bu işbirlikleri fon sağlama, planlama desteğinin yanısıra etkinlik sırasında kişisel destek şeklinde de olabilir.

Seyyar oyun parkı düzenlemek kamu, özel sektör, sivil toplum ve mahalle sakini arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel sinerjiyi harekete geçirmek için de iyi bir fırsat olabilir.

İşbirliklerini ve takımları aşağıdakilerle planlayabilirsiniz:

Mahalleli

Komşular, gençler, çocuklar

Yerel yönetimler

Belediyeler, dernekler, muhtarlıklar

Kurumlar

Okullar, kreşler, çocuk merkezleri, dernek ve vakıflar, kültür-sanat kurumları

Gönüllüler

Mahalleli olmasa bile böyle bir içeriğe gönül koymuş, açık çağrı ile destek verecek kişiler ve inisiyatifler

3. Takviminizi netleştirin.

HOP Seyyar Oyun Parkınızı dzenli aralıklarla tekrarlanan bir etkinlik serisine dnuştürmenizi öneriyoruz. Örneğin, her ayın ikinci çarşambası, her ayın 10'u gibi sıklıklar belirleyebilirsiniz. Böylelikle katılımcılar etkinlik günlerinin sürekliliği olduğunu bilerek kendi vakitlerini kolayca ayarlayabilirler.

Ufaklıkların bir sonraki HOP'u heyecanla bekleyeceklerinden emin olabilirsiniz.

Etkinliği düzenlemek için gün içerisinde herhangi bir saati belirleyebilirsiniz. Etkinliği okul saatleri içinde veya dışında planlamanıza göre katılımcılar farklılık gösterecektir. Örneğin, sabah saatlerinde daha çok bebek katılımcı olabilecekken, okul sonrası etkinliklerde daha çok büyük çocuklar yoğunlukta olacaktır.

Seyyar oyun parkınızı oluştururken önemli ilkeleri unutmayın!

- Seyyar oyun parkları ücretsizdir.
- Katılımcılar diledikleri zaman katılabilir ve ayrılabilirler.
- Çocuklar ne ve nasıl oynadıkları konusunda kendi seğimlerini yaparlar.
- Her yaştan, cinsiyetten, farklı yetenekten ve ilgi alanlarından insan seyyar oyun parkında oynayabilir.
- Seyyar oyun parkı, düşük maliyetli malzemeler ile gerçekteştirilir ve oyun için ilgi çekici fırsatlar yaratmanın yüksek maliyetler gerektirmediğini gösterir.

4. HOP'ta kullanılacak bağımsız parçaları belirleyin.

Bırakın çocuklar oyun alanındaki malzemelerle hayal güçlerini kullanarak istedikleri üretimleri yapsınlar. Bunun için basit ve düşük maliyetli malzeme fikirlerine ve bunları tedarik edebileceğiniz kolay kaynaklara ihtiyacınız olacak. Oyun alanında kullanılacak geri dönüştürülebilir kaynakları mahallelerdeki yerel işletmelerden, okullardan, kreşlerden, muhtarlıklardan ve mahalle sakinlerinden edinebilirsiniz. Havanın sıcak, soğuk, güneşli, yağmurlu veya rüzgârlı olması farklı oyun imkânları yaratacağı için, neler yapabileceğinizi önceden planlayarak parkı mevsime uygun malzemelerle hazırlayabilirsiniz.

Geri dönüşüm malzemeleri

Karton kutular, meyve-sebze kasaları, ahşap paletler, araba lastikleri, kağıt torbalar, şişe ve şişe kapakları, plastik kaplar, yumurta kapları

Düşük maliyetli ürünler

Kumaşlar, ipler, halatlar, bantlar, makaslar, beyaz tahta kalemleri, tebeşirler, toplar, çemberler, trafik konileri, kitaplar

Doğal malzemeler

Çam kozalakları, çalılar, ağaç dalları, yapraklar, kum, toprak, kil, su

Eski ev eşyaları

Kâseler, tahta kaşıklar, pişirme tavaları, çırpma telleri, saksılar

Özel malzemeler

Şişme havuzlar, üç tekerlekli arabalar, mini raketler, denge tahtaları, minderler, mini futbol kaleleri

Etkinlik bitiminde çocuklar üretimlerini kendilerine saklamak ya da oyunlarına devam etmek isteyebilir. Bu yüzden malzemelerin mümkün olduğunca basit ve düşük maliyetli olması önemli. Bu aynı zamanda eşyalarınızın kırılma, kaybolma riskini ve ödünç alınma stresini de en aza indirir. Aktivite bitiminde artan malzemelerin geri alınması veya toplanması konusunda da etkinlik ortaklarınızdan destek istemeyi ihmal etmeyin.

Kum özellikle bebeklerin ve küçük çocukların motor becerilerinin, göz-el koordinasyonlarının ve dokunma duyularının gelişimi için çok iyi bir malzemedir. Kumunu etkinlik ortaklarınızdan veya mahallede varsa bir şantiyeden temin edebilirsiniz.

5. Basit bir bütçe oluşturun.

Ne kadar bir bütçeye ihtiyacınız olduğunu belirlemek için, ilk önce ne büyüklükte bir etkinlik planlamak istediğinize ve kimlerin katılımını önemseydiğinize karar vermelisiniz. HOP aktivitesini oldukça düşük maliyetli tutabilirsiniz. Çoğu malzemeyi geri dönüşümden elde edebileceğiniz gibi, kullanılmayan malzemeleri de değerlendirebilirsiniz. Ortalama büyüklükte bir seyyar oyun parkı 500TL'ye veya çok daha azına planlanabilir. Örneğin 1 Mart 2019'da 2 saat süren, Tophane Parkı'ndaki futbol sahasında 40 çocuğun katılımıyla gerçekleşen HOP, 440TL'ye mal olmuştur:

Karton kutular, 30 adet – ücretsiz
Meyve-sebze kasaları, 10 adet – ücretsiz
Büyük kumaş parçaları, 2 adet – ücretsiz
Renkli çemberler, 50 adet – 150TL
Renkli oyun havuzu topları, 100 adet – 60TL
Raketler, 2 adet – 30TL
Halat, 1 adet – 20TL
Makas, 10 adet – 30TL
Beyaz tahta kalemleri, 20 adet – 60TL
Bant, 4 adet – 50TL
Trafik konileri, 2 adet – 40TL

Fon sağlamak için bağılı olduğunuz yerel yönetimden ve ilişkili kurumlardan maddi destek alabilmenin yanısıra, tamamen bir sponsor eşliğinde ya da tamamen gönüllülerden oluşan bir ekip ile de HOP'u planlayabilirsiniz.

İletişime geçtiğinizde etkinliğin yerel ölçekte sağlayacağı katkılara ek olarak, kendilerine de sağlayacağı faydaları vurgulamaktan çekinmeyin. İşbirliği yapmak istediğiniz kurum ve kişiler özellikle çocuklara fayda sağlayan projeler ile ilişkilendirilmeye istekli olabilirler.

6. Mahalleye seyyar oyun parkı geleceğini duyurun!

Anne babaların, okulların, kreşlerin hangi tarihte, nerede HOP kurulacağını duyduğundan emin olun.

Önceden yapacağınız duyurular katılımcı sayınızı artıracaktır. Etkinliği sosyal medya üzerinden ve basılı afiş ve kartlarla duyurabilirsiniz. Duyuruda etkinliğin ne kadar süreceğini belirtin, 2-3 saatlik bir süre idealdir. Afiş ve broşürleri mahallenizdeki yerel işletmelere, muhtarlıklara, okullara ve kreşlere dağıtarak HOP Seyyar Oyun Parkından daha fazla kişinin haberdar olmasını sağlayabilirsiniz. Ayrıca bu sayede başkalarının da kendi mahallelerinde seyyar oyun parkı düzenlemelerine ilham veriyor olabilirsiniz.

33

HOP Seyyar Oyun Parkı afiş ve kart tasarımlarını www.superpool.org adresinden indirebilir veya kendi tasarımlarınızı oluşturabilirsiniz.

7. Ne tür oyunlar oynanabilir planlayın.

İyi kurgulanmış bir seyyar oyun parkı çocuklara nasıl oynayacaklarını söylemek yerine onların kendi yöntemleri ve fikirleri doğrultusunda oynamalarına imkân sunan ve destek olan bir ortam yaratır. Unutmayın ki en iyi oyun, çocuklar tarafından özgürce gerçekleştirilendir. Sağlayacağınız oyun fırsatlarının oyun değeri üzerine düşünerek mekânın ve sunulan malzemelerin farklı yaş gruplarındaki çocuklara keşfetme, buluş yapma ve eğlenme seçenekleri sunduğuna emin olun. Gerekirse etkinlik alanını farklı malzemeleri farklı yerlerde gruplayarak bölgelere ayırabilirsiniz.

Oyunlar her türlü şekilde ve boyutta olabilir. Sokak oyunlarından mini festivallere, oyunla karışık bir piknikten spor sahalarındaki bir yarışmaya kadar geniş bir yelpazede düşünün. HOP Seyyar Oyun Parkınızın içinde birbirinden farklı oyun köşeleri kurgulayabilirsiniz. Birkaç oyun önerisi olarak lütfen aşağıdaki önerileri inceleyin:

Kitap okuma köşesi

Varsa minderlerinizi yoksa mukavvaları yere sererek bir okuma köşesi oluşturabilirsiniz. Okuma esnasında el kuklası kullanmak daha eğlenceli bir ortam yaratılmasına yardımcı olacaktır.

Etkileşimli kitap okuma,
bebekler ve küçük çocukların
bilişsel gelişiminde önemli bir araçtır.

Top arabası tasarlama

Karton kutu, kalem ve bir grup renkli top ile top arabası tasarlama yarışı başlatabilirsiniz. En çok topu toplayabilen, en hızlı giden araçlar büyük küçük herkesin eğlendiği bir ortam yaratacaktır.

Robot kıyafet yarışması

Karton kutu, renkli kalemler, kumaş, ip, bant, plastik şişe ve daha fazlası ile birbirinden ilginç robot kıyafetleri ortaya çıkarken, çocuklar hayal güçlerini sonuna kadar kullanabilecek ve onları izleyen bebekler için de farklı uyaranların açığa çıktığı etkileyici bir sosyal deneyim oluşacak.

Çemberleri direğe geçirme yarışması

Hem bebeklerin hem daha büyük çocukların beraber katılabileceği bir aktivite.

Branda, su ve sabunla el yapımı su kaydıracağı

Özellikle sıcak yaz günlerinde evlerinin yakınında kurulan seyyar oyun parkında sulu bir eğlenceye katılmak küçük çocukları çok sevindirecektir.

Şişme havuzda kum ve kova

İlla kumsala gitmeye gerek yok. Kumla oynamak özellikle bebekler ve küçük çocukların motor becerileri için çok değerli bir malzeme.

Kumaş ve kutulardan tünel inşası

Özellikle küçük çocukların kendi başlarına üretebilecekleri bir oyun.

Robotların antenleri olur mu?

Robotlar da yemek yer mi? Gelecekte robotlar nasıl olacak? gibi sorular sorarak çocukların hayal güçlerini derinleştirip farklı denemeler yapmalarına ilham verebilirsiniz.

8. Etkinlik bittiğinde neler yapılacağını belirleyin.

Malzemeleri toplama işlemini çocuklarla gerçekleştirin. Bu hem kendi içinde bir oyuna dönüştürülebilir hem de çocuklara temel bir değer kazandırmak açısından önemlidir. Varsa bir sonraki seyyar oyun parkının zamanını, yerini ve süresini belirtin. HOP Seyyar Oyun Parkının desteklenmesi ve düzenli olarak hayata geçmesi için hazırladığınız kartpostalları katılımcılara dağıtın.

Katılımcı formu hazırlayarak topluluğunuzu tanıyın. Ebeveynlerin iletişim bilgilerini aldığınızdan emin olun.

Etkinlik değerlendirme formuyla seyyar oyun parkınızı geliştirebilirsiniz. Bu aktivitenin özel yanlarını ve işbirliği yaptığınız partnerlerinizi belirten kısa bir bülteni basın ile paylaşın. Bültende bir sonraki etkinliğin yerini ve saatini de duyurmayı ihmal etmeyin.

9. Basit ve temel önlemler alın.

Seyyar oyun parkında çocukların ihtiyaçları gün boyunca farklılık gösterebilir. Bu ihtiyaçları zamanında ve doğru cevaplayabilmek için oyun kurucular dışında ebeveyn ve gönüllülerden de destek alabilirsiniz. Destek olacak kişilere, nasıl yardımcı olabilecekleri konusunda önceden bilgilendirme yapın. Oyun kurucuların, ekip arkadaşlarınızın ve gönüllülerin yer aldığı bir telefon grubu oluşturun.

Eğer elektrikli ekipmanlar kullanılacaksa, güvenlik açısından kontrol edildiğinden emin olun. Ekipmanların devrilmeyeceğinden emin olun ve kabloları, koruyucu zarar görmemesine özen gösterin. (Çocukların oyunlarına yakın yerlerde kabloları koruyucu şeritlerin içerisinden geçirin ve emniyetli bir şekilde zemine sabitleyin.)

Eğer büyük bir etkinlik düzenliyorsanız, çocuk gruplarından sorumlu liderler belirleyin. Liderler ile birlikte buluşma noktası belirlemeniz ve etkinlik boyunca düzenli aralıklarla bu noktalarda bir araya gelmeniz etkinliğin kontrollü ilerlemesi için önemlidir. Katılımın çok olmasını hedefliyorsanız muhtar ve en yakındaki sağlık ocağını bilgilendirmeniz yararlı olur.

Oyun kurucu kimdir?

Oyun kuruculuk, macera oyun parkı hareketinden doğmuştur. Oyun kurucular, öncelikle çocuklara güvenli ve açık uçlu bir mekân yaratır. Oyun kurucu, çocukların oyununa müdahale etmez, sadece onların üretecekleri oyunlarda gerektiğinde en az müdahaleyle destek olur.

En iyi oyun alanları sabit kalmadan devamlı olarak değişenlerdir. Bu değişim, oraya giden çocukların ihtiyaçları ve istekleri doğrultusunda hareket eden ve sürekli gözlem yaparak, gerekmedikçe müdahale etmeyen yetişkinler sayesinde gerçekleşir. Oyun kuruculuğun en önemli prensibi, çocukların kendi seçtikleri ve oynadıkları oyunlara öncelik vermesidir.

Oyun kurucu olmak için eğitim, zaman, uygulama tecrübesi ve iyi bir takım desteği gerekir. Bu iş, yetişkinlere büyük bir görev yükler: Alçak gönüllü olup çocuklardan bir şeyler öğrenmek!

Oyun kurucu prensipleri, oyunun profesyonel ve etik çerçevesini oluşturur ve bir bütün olarak ele alınmalıdır.

Çocuklar ve gençler ile çalışmanız için bir oyun perspektifi sağlar. 2004 yılında Skills Active tarafından kabul edilen ilkeler şöyledir:

- Tüm çocuklar ve gençler oynamalıdır. Oyun oynama dürtüsü doğuştan gelir. Biyolojik, psikolojik ve sosyal bir zorunluluktur. Oyun, bireylerin ve toplumların sağlıklı gelişimi ve refahı için esastır.
- Oyun özgürce seçilen, kişisel olarak yönlendirilen ve kendinden motive olan bir süreçtir. Çocuklar ve gençler, kendi içgüdülerini, fikirlerini ve ilgi alanlarını kendi nedenleri ve kendi yöntemleri ile takip ederek oyunun içeriğini ve amacını belirleyip oyunu kontrol eder.

- Oyun kuruculuğun özü, oyun süreçlerini desteklemek, kolaylaştırmak ve bu doğrultuda oyun politikası, stratejisi ve eğitimi geliştirmektir.

- Oyun kurucu için öncelikli olan oyun sürecidir. Oyunun ana amacını korur ve yetişkinler arasında oyunun savunucusu olur.

- Oyun kurucunun rolü, tüm çocuklara ve gençlere oyun oynayabilecekleri bir alan yaratmada destek olmaktır.

- Oyun kurucunun çocuklara, oyun süreci ve pratiği hakkında verdiği bilgiler güncel ve güvenilir olmalıdır.

- Oyun kurucu, oyun içinde yarattığı etkinin ve çocuklar ile gençlerin kendisi üzerinde yarattığı etkilerin farkındadır.

- Oyun kurucu, çocukların ve gençlerin oyunlarını çeşitlendirme ve genişletmeye yarayan bir müdahale tarzı seçer. Oyun kurucunun tüm müdahalesi, gelişimsel fayda sağlayan riskler ve çocukların mutluluğu ile dengede olmalıdır.

Kaynaklar

1. Artin Göncü. Oyunda Büyümek Çocuk Gelişimi ve Eğitime Sosyokültürel Bakış. Koç Üniversitesi Yayınları, 2019.
2. Pelin Derviş, Selva Gürdoğan (Der.). İstanbul95 Okumaları: Şehirde Oyun. Superpool, 2019.
3. Fatma Akyürek, Gül Özturanlı (Der.). Saraydan Sokağa Oyun. Kabalıcı Yayıncılık, 2014.
4. Jane Worroll, Peter Houghton. A Year of Forest School Outdoor Play and Skill-building Fun for Every Season. Watkins Publishing, 2018.
5. Mike Lanza. Playborhood Turn Your Neighborhood into a Place for Play. Free Play Press, 2012.
6. Morgan Leichter-Saxby ve Suzanna Law. The New Adventure Playground Movement. Notebook Publishing, 2015

Farklı oyun önerileri için:

Playday
Playing Out
Pop-up Adventure Playground

Oyun kuruculuk için:

The Playwork Foundation
Play Wales

Proje Ortakları

Bernard Van Leer Vakfı

Bernard Van Leer Vakfı, “sosyal ve ekonomik olarak dezavantajlı konumdaki çocukların olanaklarını artırmak” hedefiyle hareket eden Hollanda merkezli bir sivil toplum kuruluşudur. Bugüne kadar 50’nin üzerinde ülkede erken çocukluk dönemiyle ilgili çalışmalara destek veren Vakıf, şu anda küresel programının yanı sıra Brezilya, Fildişi Sahili, Hindistan, Hollanda ve Türkiye gibi farklı coğrafyalarda çalışmalara destek sunuyor. Bernard van Leer Vakfı Türkiye’de 1994 yılından beri faaliyet göstermektedir.

Superpool

2006 yılında Selva Gürdoğan and Gregers Tang Thomsen tarafından kurulan Superpool, araştırma odaklı multidisipliner bir mimarlık ofisidir. Faaliyet alanı, mimariden şehir planlamaya, iç mimariden haritalamaya çeşitlenir. Yerel çözüm pratikleriyle temel tasarım değerlerini bir

araya getirir. Anlama, hatırlama, araştırma yaklaşımıyla farklılaşır. Sosyologların, sanatçıların, yazarların mimarlarla beraber üretimde bulunduğu Superpool, farklı işbirliklerine açık bir fikirler “havuzudur”.

Kent95 Programı

Kent95 Programı, Bernard van Leer Vakfı önderliğinde Boğaziçi Üniversitesi, Kadir Has Üniversitesi, TESEV ve Superpool tarafından oluşturuldu. Program, kente 3 yaşında sağlıklı bir çocuğun boyundan, 95 cm’den bakabilmenin sağlayacağı faydaları ve bunu yapmanın yöntemlerini yerel yönetimlerle tartışmaya açıyor. Şimdiye kadar Beyoğlu, Maltepe, Sarıyer ve Sultanbeyli Belediyeleriyle pilot projeler gerçekleştirildi. Bu süreçte, 0-3 yaş arası çocuklar ve ailelerine yönelik park ve hizmetler tasarlanırken, gerçekleşen seminer, konferans ve atölye çalışmaları ile kamuoyunda erken çocukluğun önemine dikkat çekildi. Programın hedefi Kent95’i Türkiye’nin belli başlı şehirlerinde de yaygınlaştırmak.

Hop Seyyar Oyun Parkı
Düzenleme Kılavuzu

Hazırlayanlar:
Selva Gürdoğan
Derya İyikul
Ege Sevinçli

Editör:
Gülcan Evrenos

Kitap tasarımı:
E S Kibele Yarman

Baskı:
A4 Ofset

Katkı verenler:

Yiğit Aksakoğlu, Özlem Altun,
Asude Aydın, Hatice Kübra Baştuğ,
Nurcan Boy, Ünal Buyurucu, Feyza
Çorapçı, Neriman Doğan, Memed
Erdener, Emine Zehra Gülşen, Beyza
Gürdoğan, Metincan Güzel, Cansu
Gösterişli, Kaan Hiçyılmaz, Nicola
Iavarone, Nazlı Kalkan, Suzanna Law,
Morgan Leichter-Saxby, Büşra Şişeci,
Şeyda Özcan, Fatma Özel, Berivan
Özenç Gündüz, Neslihan Öztürk,
İpek Sepet, Ömer Ali Tezcan, Gregers
Tang Thomsen, Lina Aisha Thomsen,
Malik Tang Thomsen, Fikret Toksöz,
Kadriye Tümer.

Bu kitap Bernard van Leer Vakfı
desteğiyle Superpool tarafından
hazırlanmıştır.

ISBN:
978-87-93765-07-8

Nisan 2020

Notlar

Notlar

9 7 8 - 8 7 - 9 3 7 6 5 - 0 7 - 8

